

КОМАНДА ВИСТАВКИ

Ліана Бліхарська, Наталія Ромік, кураторки
Наталія Ромік, Себастьян Кухарук, архітектори
виставки

Вікторія Панас, продюсування

Софія Дяк, Мар'яна Мазурак, консультування

Ліана Бліхарська, Наталія Ромік, Інна Золотар, авторки
текстів

Оксана Авраменко, Ліана Бліхарська, Інна Золотар,

Анастасія Холявка, Валентина Шевченко, робота із
аудіовізуальними архівними джерелами

Єлизавета Боброва, комунікаційний супровід

Марія Микитенко, Пйотр Яковенко, графічний дизайн

Софія Назарук, логістичний супровід

Юлія Куліш, Віталій Павлюк, переклад

Олександр Дмитрієв, Тетяна Дутко, Анастасія Пендрак,
технічний супровід

Ярина Панів, Оксана Роліна, фінансовий супровід

Назар Церна, архітектор інсталяції "Картотека-сервант"

Марта Буряк, консультування

Євген Червоний (Метамузей), Аґа Шредер, Якуб Лисюк,

PALIY, організаційно-технічна підтримка

КОМАНДА ПУБЛІЧНОЇ ПРОГРАМИ

Ліана Бліхарська, Вікторія Панас, Наталія Ромік,
кураторки

Вікторія Панас, продюсування

Софія Дяк, Інна Золотар, Мар'яна Мазурак,
консультування

Оксана Авраменко, Микита Білий,

Олександра Ключніченко, Анастасія Холявка,
оцифрування

Ліана Бліхарська, Валентина Шевченко, інтерв'ювання

Єлизавета Боброва, комунікаційний супровід

Марія Микитенко, графічний дизайн

Софія Назарук, логістичний супровід

Олександр Дмитрієв, Тетяна Дутко, Анастасія Пендрак,

Євген Червоний, технічний супровід

Ярина Панів, Оксана Роліна, фінансовий супровід

Дякуємо за сприяння та підтримку Львівській міській
раді та Генеральному консульству Республіки Польщі
у Львові.

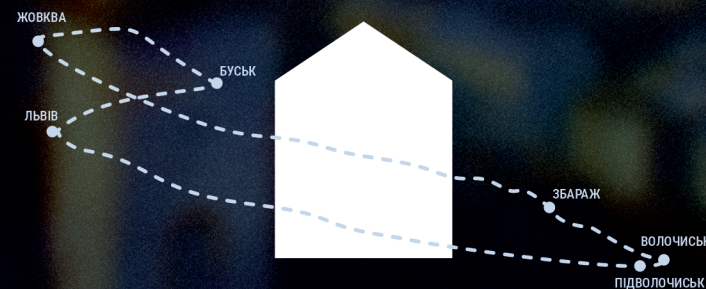

Публічна програма є частиною проекту "REHERIT 2.0: Спільна відповідальність за спільну спадщину, що реалізується Центром міської історії та Центром "Регіональний розвиток" Агенції економічного розвитку PPV за фінансової підтримки Європейського Союзу. Публічна програма та виставка були створені за фінансової підтримки Європейського Союзу. Її наповнення є винятковою відповідальністю партнерів проекту "REHERIT 2.0" і не обов'язково відображає погляди Європейського Союзу.

2026
СЕРПЕНЬ-ГРУДЕНЬ

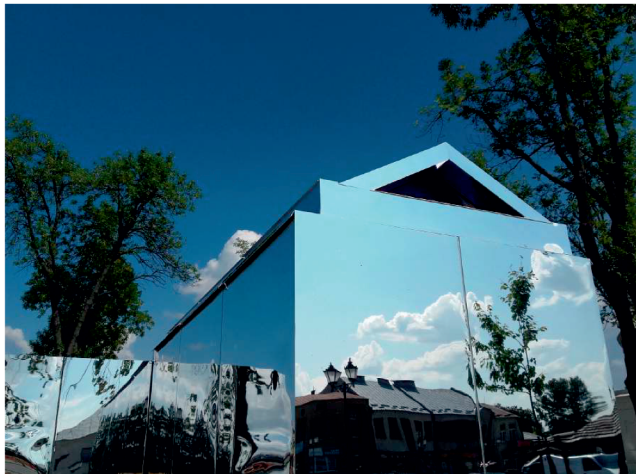
З МІСЦЯ НА МІСЦЕ:

ІСТОРІЇ З РОЗПОРОШЕНИХ АРХІВІВ

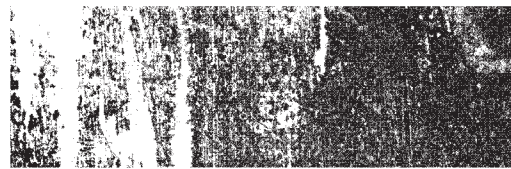
ПУБЛІЧНА ПРОГРАМА

Часто архіви уявляють як колекцію нерухомих предметів, що лежать у коробках чи на полицях і чекають. Однак архів не є статичним. Матеріали заносять у архів, їх відбирають, укладають, видають, виносять чи навіть знищують. Іноді для цих дій потрібні роки і десятиліття, а навіть століття. Таке довге тривання створює уявлення, що матеріали в архіві "лежать". Водночас для розуміння природи та політики архіву помічним є думати про рух. Адже архів може переміщатися, подорожувати, губитися, забуватися, (пере)відкриватися. Навіть сам процес його збереження шляхом оцифрування є формою руху: переходом з одного носія на інший. А що, якби архів взагалі зійшов з полиці й вирушив на пошуки чієїсь історії там, де вони досі живуть — на горищах, у сімейних альбомах, у спогадах сусідів, які, можливо, пам'ятають імена, які ніхто не вимовляв десятиліттями? А ще — приніс історії, розкидані по всьому світу?

Схожі питання про взаємопов'язаність руху та архівування ставить у своїх практиках архітекторка та дослідниця Наталія Ромік. Збудувавши **Номадичний архів штетла**, у 2016 році вона поїхала містечками південно-східної Польщі, щоб вдивлятися в парадокс "присутньої відсутності". Слід мезузи на дверній коробці, назва, яку вже ніхто не може до кінця вимовити, незвичайна споруда чи пустий клаптик землі на щільно забудованій вулиці — це фізичні сліди зниклої громади. Вони не стерті, але й не часто згадувані, залишаються тихо вплетеними у повсякденне життя мешканців та мешканок міст, містечок, сіл і селищ, що колись були штетлами. Відповіддю Наталії Ромік було не повчати місця, щоб вони згадували, а привезти інструменти, які могли б допомогти м'яко розпочати діалог між минулим і сьогоденням. Практика номадичного архіву дала змогу побачити, як робота з пам'яттю має рухатися, зустрічаючи людей там, де вони живуть, а не просити їх приходити й шукати її.

Розвивають далі цю методологію виставка-лабораторія та публічна програма Центру міської історії — "З місця на місце: історії з розпорошених архівів". Наприкінці серпня 2026 року **Номадичний архів штетла** перетне польсько-український кордон і продовжить мандрівку Львовом та п'ятьма місцевостями, які є одночасно і *Łowosze* (штетлами), і *miasteczkami*, і містечками — Буськом, Жовквою, Збаражем, Підволочиськом і Волочиськом.

Куб, картотека-сервант і номадичний архів стануть активним тлом для розмови між мешканцями-дослідниками та дослідниками-мешканцями, а публічна програма та виставка — динамічним діалогом, місцем слухання, лабораторією збереження. Перегляди інституційних, спільнотних та родинних архівів зберуть нас разом довкола питань, як збирати фрагментовані історії містечок і міст, сформовані мінливими кордонами, зниклими сусідами та довгими мовчаннями, не зводячи їх до єдиної розповіді? Як трактувати багатокультурне життя, що колись визначало так багато містечок цього регіону, але не змогло повністю вціліти у розривах ХХ століття? Як працювати зі знахідками в домашніх архівах, які не завжди підтримують втілені знання про власну історію? Як віднаходити емпатію в окресленні власної позиційності?

Програма, зібрана з думками про 85-ту річницю початку Голокосту на теренах сучасної України та утворення Львівського ґетто, звертається до розпорошених фрагментів архівів різних поколінь і спільнот. Розпочнеться у Львові, де в часі нацистської окупації діяло третє за розміром ґетто в окупованій Європі. Пролягатиме маршрутом через місця, де ця спадщина є присутньою, але невидимою у міській тканині. Через історії звичайних квартир, вулиць та будівель, які ми, не усвідомлюючи цього, успадкували разом із нерозказаними оповідями, спробуємо помислити: як говоримо про те, про що голосно мовчимо?